

den anden. Vi synes faktisk, at det, vi siger, også skal blive til noget herinde i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Jeg kan godt forstå, at fru Lotte Bundsgaard er en smule ophidset. Det må heller ikke være rart at få afsløret, at det, man har bygget et højt profileret beslutningsforslag på, faktisk bare er en udsendelse i Danmarks Radio, som de medvirkende blankt siger er manipulation, og som fagbladet Journalisten dokumenterer rent faktisk er bygget op fra ende til anden, som de medvirkende siger, på løgn og latin.

Jeg vil bare gerne bede fru Lotte Bundsgaard om at bekræfte, at man i bemærkningerne til lovforslaget, hvilket må være noget Socialdemokratiet selv har skrevet – det går jeg i hvert fald ud fra – ikke henviser til nogen ministerudtalelse, men til en dokumentation, som fru Lotte Bundsgaard nu siger baserer sig på den tv-udsendelse, som er dokumenteret fejlagtig og manipulatorisk. Det må ikke være rart.

Men kan fru Lotte Bundsgaard ikke bare bekræfte, at det i hvert fald ikke er ministerens udtalelser, man har skrevet om i bemærkningerne?

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Først vil jeg sige til hr. Kristian Jensen, at han kan tage det helt roligt; jeg er ikke spor ophidset. Jeg synes faktisk, det er rart at få lov til at stå i lang tid her på Folketingets talerstol. Forhåbentlig sidder der mange hjemme ved fjernsynet og ser dk4 og ser, at vi faktisk mener noget med det, når vi taler om, at børnefamilierne skal have det bedre, og faktisk ser, at det, regeringen gang på gang gør, er at love den ene undersøgelse efter den anden.

Til det med dokumentationen vil jeg godt en gang til sige: Den udsendelse var det ene, og ministeren, som vel trods alt har et helt ministerium i ryggen, var den anden. Og jeg vil sige, at uanset at det er en borgerlig regering, der sidder ved magten i øjeblikket, så har jeg faktisk ret stor tillid til socialministerens embedsmænd, og det vil også sige til, at de udtalelser, hun kommer med, må, hvis de ikke bliver rettet, være rigtige. Og der blev klart udtalt fra socialministeren, at forældre var blevet presset til at gå fra den kommunale dagpleje til puljeordningerne.

Og hvorfor var man det? Det må jo være for at spare penge. Og hvordan sparer man penge? Det gør man ved at sætte flere børn ind, som én

voksen skal passe. Det synes vi er et problem. Jeg er ked af at sige det. Jeg kan godt forstå, at hr. Kristian Jensen også er lidt ærgerlig over, at vi bliver ved med at sige det, for det lyder jo meget smukt, når statsministeren taler om, at børnefamilierne skal have det bedre, men den konkrete handling ved vi børnefamilier faktisk godt udebliver gang på gang.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr.

B 63:

Forslag til folketingsbeslutning om en overgangsordning for Danmark ved EU's udvidelse mod øst.

Af Kristian Thulesen Dahl (DF) m.fl.

(Fremsat 25/11. 2003).

Forslaget sattes til forhandling.

Kl. 16.55

Forhandling

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

EU's udvidelse har været et højt prioriteret arbejdsområde for den nuværende regering, siden vi tiltrådte.

Som bekendt stod Danmark i spidsen for de afgørende tiltrædelsesforhandlinger med de nye EU-lande i efteråret 2002. Siden har regeringen lagt vægt på at sikre så god en udmøntning af tiltrædelsestraktaten som overhovedet muligt.

I spørgsmålet om arbejdskraftens frie bevægelighed giver tiltrædelsestraktaten mulighed for overgangsordninger i en periode på op til 7 år. Det er op til de enkelte EU-lande at fastlægge

ge, hvorledes denne mulighed skal udmøntes konkret.

Det er i sigens natur meget svært at komme med et præcist bud på, hvor mange af vore nye europæiske medborgere der vil benytte sig af deres nye muligheder for at rejse til andre europæiske lande for at bo og arbejde. Ikke desto mindre er der udarbejdet en række forskellige prognoser og modelberegninger, der samstemmende peger på, at den fremtidige arbejdskraftvandring fra de nye EU-lande bliver begrænset.

Selv om velstand og indtjening i de nye EU-lande ikke kan måle sig med niveauet i de nuværende EU-lande, så er det økonomiske vækstpotentiale i forbindelse med EU-medlemskabet meget stort. Det er forventningen, at det store flertal vil foretrække at blive hjemme og tage del i den vækst og velstandsudvikling, der allerede er i fuld gang. Det er også de erfaringer, vi har fra tidligere udvidelser af EU med lande som Portugal, Spanien og Grækenland.

For regeringen har det været afgørende, at der i forbindelse med EU-udvidelsen ikke eksperimenteres med det velfungerende danske arbejdsmarked. Åbningen af det danske arbejdsmarked skal være målrettet reelle ledige job på virksomheder, der er tilmeldt vores skattesystem. Løn- og ansættelsesforhold skal være sædvanlige. EU-udvidelsen må ikke misbruges til at udvikle et gråt arbejdsmarked med andenklassesjob for borgere fra de nye EU-lande.

Vi har samtidig sagt, at vi vil forebygge utilsigtet brug af sociale ydelser. Vi skal fjerne de incitamenter, der måtte være for, at borgere fra de nye EU-lande kommer til Danmark alene med det formål at få adgang til vore velfærdssystemer.

Regeringen har i løbet af 2003 nøje analyseret udfordringerne i forbindelse med EU-udvidelsen. Vi har haft et tillidsfuldt samarbejde med en bred kreds af Folketingets partier i den forbindelse, et samarbejde, jeg gerne vil benytte lejligheden til at kvittere for.

Resultatet af disse analyser og drøftelser er den aftale om EU-udvidelsen, som alle Folketingets partier bortset fra Dansk Folkeparti og Enhedslisten indgik den 2. december sidste år.

Aftalen indebærer, at der i en overgangsperiode på op til 7 år vil blive stillet krav om tidsbegrænset opholds- og arbejdstilladelse til borgere fra de nye EU-lande, de borgere, der ønsker at arbejde i Danmark. Opholds- og arbejdstilladelsen vil være betinget af, at der er tale om et fuld-

tidsarbejde hos en virksomhed, der er registreret hos Told og Skat.

Det er samtidig en forudsætning, at løn- og ansættelsesvilkår svarer til den overenskomst, der i øvrigt gælder for virksomheden. Hvis virksomheden ikke er dækket af en overenskomst, skal løn- og ansættelsesforhold være sædvanlige for den pågældende virksomhed eller for det pågældende fagområde.

Opholds- og arbejdstilladelsen er begrænset til et konkret arbejdsforhold. Mister man dette arbejde, vil opholds- og arbejdstilladelsen blive inddraget, og man vil ikke være berettiget til kontanthjælp eller arbejdsløshedsunderstøttelse.

I lov om aktiv socialpolitik vil der ske en præcisering af, at man som jobsøgende EU-borger skal kunne forsørge sig selv og alene har ret til hjælp til hjemsendelse. Aftalen indebærer endvidere, at der fremover vil ske en skærpet sygeopfølgning af EU-borgere, der tager deres sygedagpenge med til udlandet.

Endelig er der i aftalen fastlagt bestemmelser om en forstærket indsats mod illegal arbejdskraft og mod fiktive virksomhedskonstruktioner, de såkaldte arme og ben-virksomheder.

Kl. 17.00

Vi har i forligskredsen aftalt at etablere et overvågningsberedskab, så vi kan følge udviklingen på arbejdsmarkedet efter EU-udvidelsen. Vi får således et grundlag for at vurdere, om der er brug for justeringer i de allerede aftalte overgangsordninger i lyset af den faktiske udvikling på arbejdsmarkedet efter udvidelsen.

Samlet er der således tale om en aftale, der favner bredt om de mange komplekse problemstillinger, der knytter sig til EU-udvidelsen. Vi har været ude i alle hjørner og nede i alle detaljer.

Forslagsstillerne til dagens beslutningsforslag om en 7-årig overgangsordning begrundet forslaget med to forhold.

For det første vil man undgå, at et større antal virksomheder uden overenskomst ansætter arbejdskraft til lønninger, der ligger under lønniveauet i Danmark.

For det andet vil man beskytte de sociale ordninger, der er bærende i den danske velfærdsmodel, mod at blive undermineret som følge af tilstrømning af fremmed arbejdskraft.

De to hensyn, som ligger bag forslaget, vil efter min bedste overbevisning blive imødekommet gennem udmøntning af aftalen af 2. december 2003 om EU-udvidelsen.

Det er efter vores opfattelse imidlertid hverken muligt eller ønskeligt i en 7-årig overgangsperiode at indføre et totalt forbud mod at arbejde i Danmark for borgere fra de nye EU-lande. Står en virksomhed og mangler arbejdskraft, skal jobbet kunne besættes af borgere fra de nye lande, hvis ansættelsen sker på ordnede vilkår. Det er vi enige om i forligskredsen, og det er der også opbakning til blandt arbejdsmarkedets parter.

Aftalen af 2. december 2003 om EU-udvidelsen er et afbalanceret og samtidig håndfast svar på de udfordringer, der følger af EU-udvidelsen. Regeringen kan derfor ikke tilslutte sig beslutningsforslaget fra Dansk Folkeparti.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne spørge ministeren, om der ikke kan være betænkelighed ved den aftale, som partierne, bortset fra Dansk Folkeparti og Enhedslisten, har lavet med hensyn til de begrænsninger i folks rettigheder, som de har i den situation, hvor de går hen og bliver afskediget. Er ministeren sikker på, at det vil være i overensstemmelse med EU-retten, at man f.eks. ikke kan optjene dagpengere, eller er det omfattet af aftalen?

Vi vil jo gerne have, at borgere i vores land f.eks. skal kunne rejse til Tyskland og arbejde og så kunne medbringe deres optjente sociale rettigheder. Og hvis vi så begynder at lave begrænsninger i det, muligvis endda på en måde, der er i strid med EU-retten, så kan danske borgere jo risikere, at der bliver gjort gengæld over for Danmark. Så jeg ved ikke, om man ikke er ude på tynd is med den aftale, man har lavet.

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Nej, men det ved jeg at man ikke er. Det her er jo i fuld overensstemmelse med traktaten om optagelse af de ti nye lande, at man i en overgangsperiode kan fastsætte nationale foranstaltninger, og det er det, vi har gjort. Det er en undtagelse, der gælder for de ti nye lande, så hr. Albrechtsens eksempel med Tyskland vil slet ikke kunne forekomme, for der er vi inde under det normale EU-regelsæt.

Jeg kan bare berolige hr. Albrechtsen med, at det her er i fuldstændig overensstemmelse med de traktatregler, som jo også de nye lande har underskrevet.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jo, jeg forstår godt, at man laver de regler med, at det skal være registreret, og at det skal være i overensstemmelse med danske overenskomster osv. Det er også det, vi går ind for fra Enhedslistens side.

Men det problematiske består i, hvis en ansat i en situation, hvor den ansatte bliver afskediget, så ikke har de rettigheder, som man ellers i øvrigt har på det danske arbejdsmarked, for så kommer vedkommende jo til at stå i en vanskeligere situation over for sin arbejdsgiver og kan blive udsat for et utilbørligt pres fra sin arbejdsgivers side, fordi den pågældende ingen rettigheder har, men bare bliver smidt ud af landet uden at kunne medbringe sine sociale rettigheder.

Det er det, jeg sætter spørgsmålstejn ved, og også ved, om det faktisk er i overensstemmelse med EU-retten, selv om der er tale om en undtagelsesordning, for den undtagelsesordning giver vel ikke adgang til, at man helt kan fratage folk deres faglige rettigheder og sociale og f.eks. dagpengemæssige rettigheder. Det kan jeg da ikke tro at de undtagelsesbestemmelser kan bruges til.

Kl. 17.05

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Nu er det jo ikke så meget et trosspørgsmål, vi snakker om her, som om kendsgerninger. Og jeg kan sige, at det, vi har gjort i denne aftale fra december måned, er i fuld overensstemmelse med tiltrædelsestraktaten. Man kan også lave undtagelser fra de regler om a-kasse eller arbejdsløshedsunderstøttelse, som hr. Keld Albrechtsen taler om. Det er jo meningen med den mulighed for at lave en national foranstaltning i en 7-årig periode.

Så der er ingen grund til bekymring på det her punkt.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Ja, det er meget godt, det, ministeren står og siger her i ordførertalen til B 63. Ministeren sagde, at står en virksomhed og mangler arbejdskraft, så skal jobbet kunne besættes af borgere fra de nye EU-lande, hvis ansættelsen sker på ordentlige vilkår. Og det er forligskredsen enig om.

Men det, der står her, betyder jo, at danske virksomheder kan ansætte arbejdere fra østlandene uden først at undersøge, om der er dansk arbejdskraft til rådighed. Det er egentlig det, der står her. Man skal ikke først undersøge, om der er dansk arbejdskraft til rådighed, man kan ansætte folk fra Østeuropa og så lade de danske arbejdere være arbejdsløse.

Det synes jeg er helt misvisende, for det er det, vi gerne vil undgå med vores 7-års-overgangsordning. Der vil vi netop gerne have det sådan, at firmaerne først sikrer sig, at de ikke kan få dansk arbejdskraft, før de kigger på Østeuropa.

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det, der har været helt afgørende for forligskredsen, er jo, at vi åbner op for, at folk fra de nye medlemslande kan søge reelle job i Danmark. Det har jo netop været meningen, at vi har lagt vægt på at opfylde det løfte, den tidligere regering har afgivet, og det, som den nuværende regering er indtrådt i, nemlig at vi fra 1. maj vil åbne op for vores arbejdsmarked.

Det, vi har villet regulere, og det, vi har reguleret i den aftale, vi taler om her, er jo, at det skal ske på ordentlige vilkår, at der ikke skal ske en underbydning af arbejdsforhold fra danske lønmodtagere, eller at de nye medlemslandes borgere bliver sådan en slags andenklassens arbejdskraft i Danmark.

Det er jo lige præcis det, vi har tilsigtet med aftalen her, at der er et reelt job, og er aflønning og ansættelsesforholdene på det job svarende til, hvad danske borgere får, ja, så er arbejdsmarkedet åbnet, for det er jo meningen med EU, at vi skal have fri udveksling af varer og tjenesteydelser.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Ja, det lyder meget godt, det hele. Men det her er jo ikke at tage hånd om den stigende arbejdsløshed i Danmark og sikre danskerne det arbejde, der nu er. Og her mener jeg, at forligskredsen begår en kæmpe bommert uden lige ved at lukke op og sige, at virksomhederne kan ansætte arbejdere fra Østeuropa uden at tage hensyn til de danske arbejdere.

Jeg har hørt en vognmand, der siger: Jeg er klar til at ansætte folk fra Letland og Polen, for de stiller ikke spørgsmål om, hvilke arbejdsfor-

hold de arbejder under. Jeg er klar til at give dem den overenskomstmæssige løn, men de vil arbejde under de vilkår, der nu er, uden at stille krav til noget som helst. Det er totalt misvisende, og det er en nedbrydning af den danske arbejder.

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Forligskredsen har jo lagt vægt på, at ansættelse i Danmark finder sted på ordentlige og sammenlignelige vilkår med danske arbejdere. Vi synes også, at det er positivt, at det er muligt at søge hen til andre lande.

Det, vi har villet beskytte, er de danske løn- og ansættelsesvilkår. Og finder ansættelse sted på de vilkår, så kan vi jo ikke have nogen indvending imod, at det så måtte være en tjekke eller en litauer, der kom og tog og fik det job.

Kl. 17.10

Må jeg godt sige, at vi jo så også har etableret et overvågningssystem, for vi må selvfølgelig hjælpe hinanden i det danske samfund med at overvåge, at der ikke sker en stigning i illegal arbejdskraft eller sort arbejde, eller andre ting, som vi vil bekæmpe, hvad enten det er danskere eller de nye EU-borgere, der udfører det. Men det skal vi jo være fælles om, og derfor laver vi netværk med fagforeninger, politiet, de regionale arbejdsmarkedsråd osv., for at vi kan følge med i, hvordan udviklingen er.

Jens Vibjerg (V):

Dansk Folkeparti vil med B 63 pålægge regeringen at lukke det danske arbejdsmarked for de nye EU-lande i 7 år. Det er ikke en vej at gå, og det er der hovedsagelig to årsager til.

For det første er det vigtigt at sende et klart signal til de nye lande, der kommer ind i EU, om, at de også bliver reelle medlemmer fra første færd. Det er vigtigt, at EU åbner sig for de nye lande.

For det andet har regeringen sammen med seks af Folketingets partier lavet en aftale på det her område. Vi har lavet en rigtig god aftale, som på den ene side åbner for de nye lande og på den anden side sikrer, at det danske arbejdsmarked ikke kommer i ubalance på grund af udvidelsen.

Vi har sikret, at arbejdstagere fra de nye lande kun kan få et job her i landet, hvis jobbet er der og det er på samme løn- og arbejdsvilkår som danske lønmodtagere. Man kan altså kun få en

arbejdstilladelse, hvis arbejdet er på normale løn- og ansættelsesvilkår. Mister man jobbet, ja, så inddrages arbejdstilladelsen, og man er ikke berettiget til hverken dagpenge eller kontanthjælp her i landet.

Nu er det ikke, fordi vi tror, at der vil komme en stor skare af arbejdskraft ind over den danske grænse. Intet tyder på det. Vi besøgte i Arbejds-markedsudvalget sidste sommer både Polen og Litauen, og jeg tror, at selv Dansk Folkeparti var overrasket over de indtryk, vi fik. Intet på den tur gav den mindste anledning til at tro, at noget sådant vil ske.

Men vi har ikke ønsket at tage nogen risiko, derfor går vi med livrem og seler. Samtidig har regeringen også sammen med arbejdsmarkedets parter intensiveret kampen mod illegal arbejdskraft for også på dette felt at sikre det danske arbejdsmarked, så vi kan selvfølgelig ikke støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge, om hr. Jens Vibjerg ikke godt vil forsøge at forklare det, som ministeren jo ikke ville ind i, nemlig det problem, at når man så siger, at vi ikke vil have en andenklasser arbejdskraft, så indfører man alligevel et system, hvor folk står fuldstændig uden rettigheder, hvis de bliver afskediget. Så bliver de bare smidt ud af landet. Man kan ikke engang tage sin dagpengeret med sig, og man kan ikke, mens man arbejder her i Danmark, optjene arbejdsløshedsdagpengeret, ligesom vi andre kan.

Det betyder jo, at man er fuldstændig i lommen på arbejdsgiveren, og det betyder, at arbejdsgiveren kan tage arbejdskraft ind i landet – nu blev der nævnt et eksempel med f.eks. en vognmand – som dermed er fuldstændig i lommen på arbejdsgiveren. Og så risikerer man, at man lige netop indfører det system, man påstår man ikke vil indføre, nemlig et system med en såkaldt andenklasser arbejdskraft uden rettigheder.

Jeg vil godt bede hr. Vibjerg forklare, om det ikke er den risiko, vi står over for.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Jeg er ikke enig med hr. Keld Albrechtsen. Jeg er overbevist om, at vi ikke kommer i problemer her. Kommer man her til landet, så skal man arbejde på fuldstændig samme vilkår som danske

lønmodtagere, og mister man sit arbejde, så må man hjem igen. Sådan er det.

Kl. 17.15

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Ja, men så vil jeg bede hr. Jens Vibjerg gennemtænke den situation, at hvis nu vi siger, at hr. Jens Vibjerg var sådan en lidt kynisk arbejdsgiver – det tror jeg ikke han ville være – men lad os nu antage, at der var en kynisk arbejdsgiver, som havde mulighed for at ansætte 100 almindelige danskere eller 100 mennesker fra f.eks. Polen. Dem fra Polen kan den pågældende arbejdsgiver afskedige efter forgodtbefindende, og de ved, at hvis de mister deres arbejde, har de ingen rettigheder overhovedet, så bliver de bare smidt ud af landet, og de kan ikke engang tage de rettigheder med til Polen, som de har optjent her i Danmark. Man behøver ikke være en stor profet for at regne ud, at den pågældende lidt kyniske arbejdsgiver vil vælge at ansætte de 100 mennesker fra Polen, for de vil jo være helt i lommen på den danske arbejdsgiver.

Jeg er bange for, at hr. Jens Vibjerg, måske fordi han grundlæggende er et godt menneske, slet ikke har sat sig ind i den situation og slet ikke forestiller sig det, men i denne verden findes der desværre sådanne kyniske mennesker, kan jeg oplyse over for hr. Vibjerg.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Nu tror jeg for det første ikke, at der vil komme ret mange til landet. Det tyder alt jo på. Dernæst tror jeg på, at den danske arbejdskraft står forrest i køen til de ledige stillinger, der måtte være. Man har jo som dansker en række fortrin på det danske arbejdsmarked, alene sproget gør, at man har nogle fortrin, men vi har jo også en veluddannet arbejdskraft. Derfor vil man da som arbejdsgiver først og fremmest tage en dansk ledig til at udføre det job. Det ville jeg da i hvert fald, hvis jeg var i den situation.

Jeg tror, at det scenarie, hr. Keld Albrechtsen her opstiller, er helt hypotetisk. Det vil ikke blive registreret i virkeligheden.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Nu er det sådan, at jeg kan forstå på hr. Jens Vibjerg, at danskerne har nogle fortrin. Det er jeg fuldstændig enig med hr. Jens Vibjerg i. Men vi skal ikke tage fejl af østeuropæerne. Der er rigtig

mange polakker, der er meget, meget, meget dygtige. Der er også nogle, der kan lave håndværk, som vi ikke kan herhjemme. Så det er ikke derfor, at danske arbejdsgivere ikke skulle tage dem. Der er i hvert fald mange danske håndværksmestre, der kan tale både engelsk og tysk, og det er der også mange polakker og letter der kan.

Er det ikke korrekt – jeg står her med en seddel fra DR-nyhederne – at der er en stigende østeuropæisk interesse for Danmark, og at der kommer flere og flere henvendelser om arbejds- og opholdstilladelse? Der er noget, der tyder på, at der er flere og flere, der er interesserede i at komme til Danmark.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Jeg er helt enig med hr. Bent Bøgsted i, at der selvfølgelig er mange dygtige arbejdere i Polen og for øvrigt også i alle de andre lande. Men jeg er også helt overbevist om – det var det indtryk, vi fik i fællesskab, da vi var på vores tur til Polen og Litauen – at alle de mennesker, der er lidt krudt i, tror på mulighederne i hjemlandene.

Vi kan allerede nu se, at væksten i Polen vel er dobbelt så stor, som den vi har i Danmark. Når de kommer ind og får deres fulde medlemsrettigheder her til maj, vil væksten stige endnu mere, og folkene dernede har troen på, at der kommer til at ske noget. De, der så er lidt krudt i, vil da være med til det opsving og ser de muligheder, der ligger i hjemlandet. De fleste har det nu sådan, at kan de få et udfordrende job i hjemlandet, så bliver de der.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Det er jo meget godt, men i forbindelse med den østeuropæiske arbejdskraft har hr. Jens Vibjerg udtalt til JyskeVestkysten, at vi kun kan lave regler for de østeuropæere, der er ansat af danske firmaer. Vi kan ikke lave regler for firmaer fra de nye EU-lande.

Det vil sige, at et firma, der kommer fra de nye EU-lande, kan få underentrepriser, kan beskæftige deres egne medarbejdere og arbejde løs her i Danmark, uden at der efter hr. Jens Vibjergs overbevisning skal laves regler for dem. De kan bare arbejde løs. Det er det, hr. Jens Vibjerg har udtalt til JyskeVestkysten. Det stemmer ikke rigtig overens med det, hr. Jens Vibjerg nu står og siger: at der er lavet en sikkerhedsmekanism.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Når hr. Bent Bøgsted citerer, ville det være en fordel at citere det hele. Jeg tror, det var i forbindelse med en sag nede i det sydvestjyske. Vi har jo gode erfaringer med, når der kommer firmaer ind i landet med underbetalt arbejdskraft, at det danske system tager hånd om det og får løst de situationer rimelig prompte. Vi har set det på kraftværket i Esbjerg, vi har set det her i hovedstadsområdet, så jeg er ikke bekymret. Vores erfaring er, at det løser man hver gang.

Kl. 17.20

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Jan Petersen som ordfører.

Jan Petersen (S):

Det var min gode kollega, hr. Claus Larsen-Jensen, der skulle have holdt denne tale, men jeg gør det gerne. Det er et projekt, som hr. Claus Larsen-Jensen og jeg har forhandlet i fællesskab med regeringen.

Vi indgik som bekendt kort før jul en aftale med Det Radikale Venstre, SF, Kristendemokraterne og selvfølgelig – som jeg nævnte – regeringen med det formål at sikre, at EU-udvidelsen den 1. maj 2004 ikke medfører, at vi får undergravet et velfungerende dansk arbejdsmarked eller får danske velfærdsordninger udsat for misbrug.

Det var en fællesnævner for partierne bag aftalen, at vi ikke kunne se og dermed heller ikke kunne forestille os at rejse en forventning om, at vi vil få en stor indvandring af arbejdskraft fra de nye EU-lande, men vi var også enige om, at vi vil forebygge mulige problemer. Vi kan heller ikke udelukke, at vi vil få mangel på arbejdskraft.

Derfor er den diskussion, Dansk Folkeparti har rejst i forbindelse med det her forslag, sådan set ikke en rigtig diskussion, for udgangspunktet for os og – har vi indtryk af – for alle de andre aftalepartier er, at denne udvidelse er positiv. Det løft i vækst og beskæftigelse, det kan give i de østeuropæiske lande, er også til fordel for os, og østudvidelsen vil derfor ikke påføre os væsentlige problemer.

Men vi vil forebygge, og vi vil frem for alt sikre, at den integration på vores arbejdsmarked, det kan give, sker under ordnede forhold, så vi ikke får forstyrret de gode balancer, vi har på det danske arbejdsmarked, og vi vil sikre, at de for-

skelle, der er i velfærdsordninger og deres niveauer, ikke udløser utilsigtet brug af dem.

Den 5-7-års-aftale, som her er indgået, vil efter vores opfattelse på fremragende vis sikre det. Det er i øvrigt også en af de første aftaler, om ikke den første, der er indgået i noget EU-land på området, og mon vi ikke vil se, at den også smitter af i andre lande, efterhånden som den politiske situation bliver drøftet i disse lande.

Vi er godt rustet til opgaven, og jeg vil sige, at det sådan set er bedre, at vi tager fat på opgaven nu frem for at vente til om 5-7 år, sådan som Dansk Folkeparti forestiller sig. De problemer, om end jeg mener, de er få, det kan påføre os, får vi øvet os på i god tid, og det er bedre at forebygge end at helbrede.

Dansk Folkeparti forestiller sig bare at lukke af for realiteterne i 5 år, måske endda i 7 år, og så sidder vi med problemet til den tid. Nu tager vi hånd om det i tide, og vi får også fundet frem til nogle svar på den udfordring for vores velfærd og vores arbejdsmarked, det er, at vi som nation befinder os i en verden, hvor der foregår mere og mere over grænserne.

Man kunne endda forestille sig, men det er en forestilling, at hvis vi ikke griber det an på denne måde, kunne virkningen af Dansk Folkepartis forslag være, at trykket via illegal arbejdskraft ville blive forøget. På denne måde får vi lys på det, og vi får formentlig og forhåbentlig en række forhold ind under legale former.

Vi sikrer arbejdstilladelser, der igen er adgangsbilletten til at sikre overenskomster, og vi sikrer også, at vi overvåger udviklingen. Vi justerer på de velfærdsordninger, vi betragter som de mest sårbare, og det er en overkommelig opgave, vi har sat os der. Vi har også manifesteret, at vi gennem indsatsen mod illegalt arbejde vil gå hårdt til, at de regler, vi har afleveret, kommer til at fungere. Vi udelukker endda ikke at skærpe indsatsen over for illegalt arbejde, hvis det forekommer.

Vi må altså afvise Dansk Folkepartis forslag, og spørgsmålet er, om Dansk Folkeparti ikke burde have tilpasset forslaget den nye situation, der kom, efter at aftalen var indgået. Det er, ligesom vi diskuterer, som om der ikke er indgået en aftale, sådan ses det i hvert fald i beslutningsforslaget.

Vi må afvise det. Det vil ikke hjælpe det danske arbejdsmarked, det vil kun udskyde eventuelle problemer, vi måtte have. Derudover er det en fuldstændig fejlurdering af, hvor stort et problem vi står foran. Det tror vi ikke på bliver

så stort. Mon ikke Dansk Folkeparti primært har behov for at vedligeholde en EU-modstand? Den mener jeg også er ubegrundet, specielt sådan som vi nu har tilrettelagt den her østudvidelse på.

Husk alt i alt: Østudvidelsen er positiv, ikke bare sikkerhedspolitik, men også handelspolitisk og økonomisk, og den har også potentiale til, at danske lønmodtagere og lønmodtagere fra de nye EU-lande får et ordentligt forhold til hinanden og får ligeværdige forhold, når de står på en dansk arbejdsplads ved siden af hinanden. Det er sådan set formålet. Dansk Folkeparti har ikke bidraget med noget, der kunne hjælpe på det forhold, ved at komme med det beslutningsforslag. Så vi afviser det.

Kl. 17.25

(Kort bemærkning)..

Bent Bøgsted (DF):

Nu er jeg klar over, at hr. Jan Petersen ikke skulle have været ordfører i denne sag, men jeg er sikker på, at hr. Jan Petersen er så kompetent, at han kan svare på mit spørgsmål.

Hr. Jan Petersen nævnte, at der fremover bliver mangel på arbejdskraft, og at den her sikkerhedsmekanisme kører. Jeg går ud fra, at risikoen for, at der opstår problemer, også kan være der efter 7 år. Den her sikkerhedsmekanisme gælder ligesom den overgangsordning på 7 år, som Dansk Folkeparti snakker om: Efter 7 år kan vi ikke gøre noget, for da kan vi ikke lave regler på det her område. Sådan har jeg opfattet det. Jeg ved ikke, om det er korrekt. Det kan være, at hr. Jan Petersen kan bekræfte, at det er korrekt.

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Jeg kan da bekræfte, at om senest 7 år gælder de regler, der gælder for de nuværende EU-medlemslande, også for de nye medlemslande. Det vil sige, at det er inden for 7 år, at vi kan lave nationale foranstaltninger, lave sikkerhedsmekanismer. Men Dansk Folkeparti opererer jo også kun inden for en 7-års-regel.

Det, vi diskuterer, er: Skal vi lukke fuldstændigt, som Dansk Folkeparti foreslår, eller skal vi regulere dér, hvor vi mener det er anstændigt og nødvendigt at regulere, i op til 7 år? Vi har altså valgt at regulere og åbne. Dansk Folkeparti vil bare lukke. Det er mit hovedsynspunkt, at vi på den måde går meget mere konstruktivt og meget mere anstændigt til værks over for disse lønmodtagere fra de nye EU-lande.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):
Fru Anne Grete Holmsgaard som ordfører:

Anne Grete Holmsgaard (SF):
I SF kan vi ikke støtte Dansk Folkepartis forslag. Reelt er det, der hedder en overgangsordning i forslaget, udtryk for, at man ønsker at udskyde optagelsen af ti nye medlemslande på arbejdsmarkedsområdet i 7 år. Det er vi helt uenige i at vi skal gøre.

Vi er og har i SF været varme tilhængere af udvidelsen med nye medlemslande. Vi ved godt, at der kan være et problem, og vi er derfor gået ind i forhandlinger med regeringen og en række andre partier om en overgangsordning. Det er den overgangsordning, der har været omtalt af både ministeren og af Socialdemokraternes ordfører. Vi mener faktisk, at den overgangsordning imødekommer de problemer, som Dansk Folkeparti selv omtaler i sit forslag. Jeg vil godt citere fra bemærkningerne til Dansk Folkepartis forslag, hvor der står:

»Overgangsordningen er nødvendig af flere grunde: For det første for at undgå at et større antal virksomheder uden overenskomst med fagbevægelsen ansætter arbejdskraft til lønninger, der ligger under de lønninger, arbejdsmarkedets parter har aftalt; for det andet for at beskytte de sociale ordninger ... «.

Den aftale, vi i december indgik med regeringen, Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne er netop en aftale, som sikrer, at man ikke kan få arbejdstilladelse, hvis der ikke er tale om et job, der er reguleret efter de almindelige vilkår på det danske arbejdsmarked.

Med det mener vi sådan set, at vi har fået lavet en god overgangsordning. Vi mener også, at vi har fået lavet noget, der er godt, fordi der har været enighed om – det fremgår af aftalen – at vi overvåger kraftigere, om der er tale om illegalt arbejde, hvilket jo er det, der hidtil har været det store problem. Vi er også enige om, at vi har en følgegruppe, som følger det, sådan at vi hele tiden ser på, om der sker noget andet end det, vi havde forventet, og om det er noget, der skal gøres noget ved via regulering.

Vi synes faktisk, at vi har lavet en overgangsordning og ikke et stop, som ifølge Dansk Folkepartis forslag er det, Dansk Folkeparti vil. Det synes vi ikke er rimeligt. Når vi laver en udvidelse af EU, skal vi også positivt sige til de nye medlemslande, at vi ønsker dem.

Vi er også helt uenige med Dansk Folkeparti, når partiet i bemærkningerne skriver, at man kan forvente, at der kommer vandrende arbejdstagere fra de nye medlemslande i millionstørrelsen, sekscifret, hedder det. Det tror vi ikke på. Vi tror på, at der kommer flere, end der gjorde i forbindelse med optagelsen af Portugal, Spanien og Grækenland, men vi tror ikke på, at det har det omfang.

Under alle omstændigheder synes vi, det er en god aftale, vi har lavet, som sikrer, at man skal have en arbejdstilladelse, og at det rent faktisk er regulerede forhold, man arbejder under.

Det er muligt, at der er nogle arbejdsgivere, som fremhævet af Bent Bøgsted, som vil forsøge at misbruge det, fordi de tror, at de kan få chauffører – tror jeg hr. Bøgsted nævnte – fra de baltiske lande eller andre lande, som måske nok arbejder på de samme lønvilkår, men som vil finde sig i andre ting. Det problem løses jo ikke ved at sige, at vi skubber det hele 7 år. Det er et problem, der skal løses ved en kontrol med vognmændene, så de rent faktisk lever op til de krav, og det er ikke bare lønkrav, men også andre krav, som vi stiller herhjemme til chauffører og til alle mulige andre grupper.

Lars Barfoed (KF):

Da Det Konservative Folkepartis ordfører i denne sag, fru Gitte Seeberg, er forhindret i at være til stede, skal jeg på Det Konservative Folkepartis vegne fremlægge De Konservatives synspunkter angående dette beslutningsforslag.

Først vil jeg da gerne rose Dansk Folkeparti for et flot gennemarbejdet beslutningsforslag. Imidlertid er der jo, efter at forslaget blev fremsat, fundet en politisk løsning på de problemer, som er omhandlet i forslaget, som efter Det Konservative Folkepartis opfattelse er fuldt tilfredsstillende.

Det Konservative Folkeparti har i mange år ønsket udvidelsen af EU, og vi er også stolte af, at den endelige beslutning om udvidelsen fandt sted netop her i København under det danske formandskab i december 2002. Derved opnåede vi en af de væsentligste sejre for fred og økonomisk stabilitet i Europa, som er set i mange år.

På baggrund af det ville det selvfølgelig være helt forkert, hvis vi i forhold til østlandene som den første gerning, efter at de bliver medlemmer, skulle meddele dem, at vi ikke ønsker dem her i landet. De skal naturligvis være velkomne her, ligesom vi er velkomne i deres lande.

Men det rejser nogle problemer af en helt anden karakter. Vi skal være opmærksomme på, at vi har indrettet os med nogle velfærdsordninger, som vi selvfølgelig skal værne om, og som vi ikke uden videre kan give alle adgang til. Der har også været en frygt for, at vi ville se arbejdskraft her i landet parat til at arbejde for væsentlig lavere lønninger og med risiko for uro på arbejdsmarkedet.

Men det er problemer, vi har kendt hele tiden, og vi har også sagt, at disse eventuelle problemer med misbrug af vores sociale ordninger eller det danske arbejdsmarked er noget, der skulle løses. Med den brede politiske aftale, der blev indgået efter dette beslutningsforslags fremsættelse, er der taget hånd om eventuelle kommenterede problemer, samtidig med at vi kan tilbyde dem, der ønsker et job, og som der er initiativ i, velkomne til Danmark.

Aftalen indebærer, at der fortsat vil være ordnede forhold på det danske arbejdsmarked, at de, der måtte komme til vores land, bliver ansat på lige vilkår med andre. Man skal have en arbejdstilladelse, og der vil være en forstærket indsats mod illegalt arbejde. Det sidste er nok så væsentligt, for det er nok så meget her, vi indtil nu har set problemerne. Aftalepartierne har så samtidig besluttet at etablere et særligt overvågningsberedskab, der skal vurdere konsekvenserne af tilgangen af nye arbejdstagere.

Med andre ord: Vi har taget hånd om de bekymringer, man kunne have i forbindelse med udvidelsen. På baggrund heraf kan jeg – nok ikke til nogens overraskelse – meddele, at Det Konservative Folkeparti ikke kan støtte beslutningsforslaget.

Kl. 17.35

Anders Samuelsen (RV):

Heller ikke Det Radikale Venstre kan bakke op om Dansk Folkepartis initiativ, og det er nok heller ikke så overraskende.

Vi har fra starten forsøgt at hjælpe regeringen i forbindelse med det angreb og forsøg på fra Dansk Folkepartis side at mistænkeliggøre EU-samarbejdet og EU-udvidelsen, som Dansk Folkeparti har ment at det var betimeligt at benytte de nye ordninger til, altså det, at man har mulighed for, også i de nye østeuropæiske lande, at tage arbejde i andre EU-lande.

Derfor har vi været glade for at være regeringen behjælpelig med at lave en aftale, som selvfølgelig tager højde for at kunne dække nogle enkelte problemer, som kunne opstå, ved at lave

nogle få værneregler, som der også – som jeg har hørt det – har været forståelse for fra de nye østeuropæiske landes repræsentanter, f.eks. ambasaderepræsentationer i Danmark.

Det synes vi er en god måde at gøre det på i stedet for at lægge et jerntæppe ned over Danmark og så tro, at det skulle gøre nogen speciel forskel ud over at isolere Danmark, ud over at isolere de nye østeuropæiske lande i stedet for at byde dem velkommen og ud over at bære ved til den skræmmekampagne mod de nye østeuropæiske lande, som Dansk Folkeparti tilsyneladende har besluttet sig for at de vil leve af.

Det Radikale Venstre ønsker ikke at deltage i den form for retorik. Vi mener, den er uværdig, og det er ikke en rimelig måde at gøre det på. Vi er fuldstændig overbeviste om, at de danske arbejdsgivere, når alt kommer til alt, selvfølgelig fortsat vil benytte sig af dansk arbejdskraft som den primære.

Den skræmmekampagne, som Dansk Folkeparti har forsøgt at føre, forsøgte man også at føre i forbindelse med Portugals indlemmelse. Men man kan ikke påstå, at der er opstået portugisiske kontinenter i Danmark på nogen som helst områder. Derfor synes vi ikke, det er rimeligt. Det er slet ikke dokumenteret, at den type problemer og frygt, som Dansk Folkeparti gerne vil male på væggen, har noget på sig.

Det er i al sin enkelhed grunden til, at Det Radikale Venstre er glade for og også tilfredse med den vilje, som har været vist fra regeringens side, til at finde en god og konstruktiv løsning, nemlig en løsning, som er fremadrettet og ikke tilbageskuende og indelukket.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Hr. Anders Samuelsen var inde på, at der ikke skete noget, dengang Portugal, Spanien og Grækenland kom med. Det er da rigtigt, men hvis man går tilbage og kigger i papirerne, var der jo netop en form for overgangsordning, dengang de kom med, og derfor var der heller ikke den tilstrømning.

Jeg mener også, at hr. Anders Samuelsen kan bekræfte, at Portugal, Spanien og Grækenland ikke er Danmarks nærområde på samme måde som Polen, Letland, Litauen og Estland. Vi er mere udsatte for et pres derfra, især efter at Tyskland og Østrig har lavet en overgangsordning på 7 år. Det må hr. Anders Samuelsen da kunne se noget i og se, at der er en risiko dér.

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

Det er jo tydeligt, at Dansk Folkeparti ønsker at hage sig fast i det der skræmmebillede; og det er også helt sikkert, at kommer der et enkelt eksempel på illegal arbejdskraft i Danmark, vil Dansk Folkeparti skribe op, og så skal vi høre på det dag ud og dag ind.

Det er nu altså sådan, at når det kommer til den sidste ende, må vi sige, at det tilsyneladende må blive Dansk Folkeparti, som står alene sammen med Enhedslisten – Enhedslisten godt nok med nogle andre begrundelser – og siger: Vi tror, det går galt, og at Danmark bliver væltet omkuld af østeuropæere.

Nu er der så en række andre partier, der har indgået en aftale, som vi mener er tilstrækkelig. Jeg håber så til gengæld, at Dansk Folkeparti, når det viser sig, at Danmark ikke bliver undermineret som selvstændig nation, kommer krybende tilbage og undskylder, at de har været med til at føre en skræmmekampagne.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Jeg kan da trøste hr. Anders Samuelsen med, at Dansk Folkeparti så sandelig håber på, at der ikke bliver den tilstrømning til det danske arbejdsmarked, som der er tegn på. Det er da helt sikkert.

Kl. 17.40

Men jeg synes da også, at hr. Anders Samuelsen i den forbindelse skal være lidt mere opmærksom på, hvad jeg har sagt i pressen: at vi er klar til at kigge på 7-års-overgangsordningen, hvor vi vil styre tilgangen af arbejdskraften til Danmark. Det er, som om det er forbigået hr. Anders Samuelsens opmærksomhed. Kunne det ikke tænkes, at hr. Anders Samuelsen kunne se det positive i en 7-års-overgangsordning, hvor vi kunne styre tilgangen af arbejdskraften, så vi vidste nøjagtig, hvem og hvor mange der kom ind i Danmark?

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

Jeg har prøvet at forklare gentagne gange, at vi har lavet en aftale sammen med regeringen, som vi står inde for, og som vi mener løser det eventuelle problem, der kunne være opstået f.eks. i forbindelse med børnepasningsorloven. Dermed mener vi faktisk, at vi har gjort tilstrækkeligt. Det tror vi på, det tror Dansk Folkeparti ikke på.

Jeg tror til gengæld ikke på Dansk Folkepartis ordførers, hr. Bent Bøgsteds, påstand om, at jeg skulle trøstes ved, at Dansk Folkeparti sandelig ikke håber, at vi bliver løbet over ende. Jeg tror sådan set lidt i mit stille sind, at Dansk Folkeparti håber, at vi bliver løbet over ende, for så får Dansk Folkeparti endnu et kort på hånden, som de kan bruge i den generelle skræmmekampagne, de har over for alt, hvad der bevæger sig af levende syd for Kruså. Det er bare ikke en retorik og en tankegang, som jeg ønsker at bevæge mig ind på.

Jeg mener, at vi har lavet nogle regler her, som er ordentlige, og som giver en mulighed for, at der kan komme noget arbejdskraft udefra til Danmark, men som samtidig også, og det er måske lige så væsentligt at få med her, sikrer, at dansk arbejdskraft kan bevæge sig rundt i Europa på samme måde, som vi har haft tradition for helt tilbage til tidernes morgen, i hvert fald fra dengang, da man gik på valsen.

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Jan Petersen har jo ret, når han siger, at det forslag, Dansk Folkeparti har fremsat, sådan set kun udsætter eventuelle problemer i op til 7 år, og så står vi til den tid uforberedte og skal til at gøre de samme overvejelser, som vi diskuterer her i dag i forbindelse med den aftale, regeringen har indgået med en række partier. Derfor er Dansk Folkepartis forslag ikke en løsning på problemerne.

Dertil kommer, at det er i strid med de løfter, som Danmark med støtte fra de allerfleste partier i Folketinget har givet ansøgerlandene. De løfter er Danmark selvfølgelig nødt til at stå ved. Dansk Folkepartis forslag er ingen løsning, og det er i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Det plejer heller ikke at bekymre Dansk Folkeparti, men sådan er tingene.

Når det så er sagt, er vi altså også fra Enhedslistens side betænkelige ved dele af den aftale, som et stort flertal af partierne her i Folketinget har indgået. Når vi er betænkelige, er det, fordi den situation, der er i EU i dag med euroen, fungerer meget dårligt, og det kan betyde en kvælning af de nye landes økonomi. De skal nu til at tilpasse sig de meget hårde euroregler, som Frankrig og Tyskland ikke har kunnet leve op til, men hvor Frankrig og Tyskland har så meget magt, at de er i stand til at sætte sig ud over euroreglerne.

Det vil næppe være tilfældet for de mindre ansøgerlande, der bliver medlemmer fra maj. De

vil blive tvunget til strengt at overholde euroreglerne og skal nu til at tilpasse sig med henblik på indførelse af euroen i deres lande på et senere tidspunkt. Det kan altså godt komme til at betyde, at deres økonomi vil komme til at bevæge sig baglæns i de førstkommende år, og det kan selvfølgelig føre til, at nogle af dem, der bor i de lande, vil se sig om efter andre muligheder for at få arbejde. Det kan man ikke udelukke.

Derfor er jeg desværre ikke helt så optimistisk med hensyn til udviklingen i de nye lande, som ministeren og andre ordførere var. Det forudsætter i hvert fald, at disse euroregler skal laves fuldstændig om, ellers går det galt i disse lande.

Det, vi er betænkelige ved i forbindelse med aftalen, som er indgået mellem regeringen og en række partier, er ikke registreringen af de arbejdsforhold, som indgås. Det synes vi er godt. Vi synes, det er godt, at der bliver gjort en indsats mod illegalt arbejde, og vi synes, det er godt, at der på den måde lægges op til at håndhæve overenskomsterne. Men det, vi er betænkelige ved, er, at mennesker, der fyres, står fuldstændig uden rettigheder. Det er nu altså sådan, at folk, der ved, at de ingen rettigheder har, hvis de bliver fyret, står svagere over for arbejdsgiveren, end lønmodtagere i almindelighed gør. Derfor er der altså betænkelige sider ved den aftale.

Kl. 17.45

Vi får et todelt arbejdsmarked, hvor der vil være nogle, der har rettigheder, hvis de bliver fyret, og nogle, der ikke har rettigheder, hvis de bliver fyret, og det giver altså en forskel i forhold til arbejdsgiveren. De, der ved, at de ingen rettigheder har, i det øjeblik de bliver fyret, står altså ikke så stærkt.

Derfor er aftalen ikke for nu at sige det mildt på topniveau set ud fra et fagligt synspunkt. Det er den altså ikke. Det er muligt, at Socialdemokratiet og SF har gode grunde til at indgå den. Det kan være, de har tænkt, at ellers vil det hele blive uendelig meget værre og så hellere indgå en aftale, der er nogle problemer i, end slet ikke have en aftale, og regeringen så bare lavede noget, der helt underminerede danske overenskomster.

Jeg ved ikke, om det er sådanne taktiske overvejelser, der har ført Socialdemokratiet og SF ind i aftalen, men helt pyntelig på alle punkter er den altså ikke, og den kan godt føre til, at der kommer arbejdskraft til Danmark, som vil blive udnyttet af visse typer af de kyniske arbejdsgivere på det danske arbejdsmarked, som vi jo desværre ved der er.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Nu kritiserer hr. Keld Albrechtsen aftalen, og det har han gjort tidligere i debatten. Da kritiserede han den for, at man ikke kan optjene dagpenge. Så nu kunne jeg egentlig godt tænke mig at vide, om det er det punkt, som er hovedanken, og om det så ikke betyder, at det, Enhedslisten ønskede, var, at der slet ikke skulle have været en overgangsordning, men at man sådan set fra dag et skulle have fulgt de retningslinjer, der gælder for borgere fra alle andre gamle EU-lande. Er det Enhedslistens holdning?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil sige, at noget af det, der ligger i aftalen, som man tog fat på, nemlig at sikre, at der ikke skal være illegal arbejdskraft i Danmark, var der et behov for at få kigget på, og den del af aftalen synes jeg er en godt ting.

Fru Anne Grete Holmsgaard har selvfølgelig ret i, at for så vidt angår retten til at optjene dagpenge, burde der ikke have været en undtagelsesbestemmelse for dem, der kommer udefra og får arbejde i Danmark. Når først folk lovligt har arbejde i Danmark, skal de også kunne optjene sociale ydelser på lige fod med alle andre, der lovligt arbejder i Danmark. Det er mit synspunkt.

Det kunne man ikke fuldt ud få opfyldt fra SF's side, og så siger jeg, at jeg anerkender, hvis SF har været inde i nogle overvejelser om, hvorvidt det her samlet set var nødvendigt eller det mindste onde. Men der er altså efter min opfattelse den skønhedsfejl ved aftalen.

Formanden:

Så tror jeg, vi siger tak til hr. Albrechtsen, eftersom der ikke er flere korte bemærkninger.

Så er det hr. Mogens Nørgård Pedersen som ordfører.

Mogens Nørgård Pedersen (KD):

Det er jo ikke for ingenting, at vi udvider EU. Det øger samhandelen, det sikrer fred og stabilitet, og det må naturligvis også medføre gensidig respekt. Nogle tager arbejde her, andre tager arbejde der. Den aftale, som hovedparten af partierne i Folketinget har vedtaget, er et udtryk for, at vi i hvert fald ikke i det her tilfælde er os selv nok. Derfor kan vi heller ikke sige, at vi gerne vil have østeuropæerne med i Fællesskabet, men at

der er en række betingelser, bl.a. om 7 år, inden det sådan for alvor gælder.

Det var netop derfor, vi indgik en aftale. Det var netop derfor, at vi ønskede, at der skulle være nogle spilleregler for at sikre ordentlige forhold både for de arbejdere, som kom hertil, og også for de arbejdere, som måtte tage ud af Danmark og arbejde i de østeuropæiske lande. Denne respekt må nemlig virke begge veje.

Derfor kan Kristendemokraterne naturligvis ikke støtte forslaget.

Anden næstformand (Poul Nødgaard).

Ordføreren for forslagsstillerne hr. Bent Bøgsted.
Kl. 17.50

Bent Bøgsted (DF):

Nu har vi haft debatten om en sikkerhedsmekanisme, en 7-års-overgangsordning vedrørende østudvidelsen. I den forbindelse vil jeg gerne takke beskæftigelsesministeren for beskæftigelsesministerens indledende tale til B 63 her om en 7-års-overgangsordning.

Jeg vil også gerne takke partierne her i Folketinget for debatten, selv om jeg nok må erkende, at der ikke var så mange positive tilkendegivelser. Det kunne man måske også godt forestille sig var svært at forvente, eftersom seks partier har indgået en fælles aftale om en sikkerhedsmekanisme ved østudvidelsen.

Jeg vil også gerne takke Enhedslisten for synspunkterne vedrørende østudvidelsen. Vi er ikke enige, men vi er alligevel modstandere af, at vi skal have den sikkerhedsmekanisme. Det er så af forskellige årsager, vi er imod sikkerhedsmekanismen.

I forbindelse med beskæftigelsesministerens tale om det her med ansættelse af østarbejdere uden først at undersøge, om der er dansk arbejdskraft tilgængelig, synes jeg, det er helt misvisende, at firmaerne i Danmark ikke først skal undersøge hos arbejdsformidlingen, om der er noget arbejdskraft. Det er jo ikke lige den måde, man får den ledighed, vi har i Danmark, nedbragt på, at man siger: Jamen I behøver ikke at søge efter arbejdskraft gennem arbejdsformidlingen her i Danmark. I kan bare ansætte østeuropæere, de er dygtige arbejdere, det er der ingen tvivl om. Det er lidt misvisende, og jeg har lidt svært ved at forstå, at det skal være sådan.

Til hr. Jens Vibjerg: Jamen jeg må jo nok erkende, at der egentlig blev sagt ingenting ud over, at der ikke var nogen bekymring for presset på danske arbejdspladser, selv om der er en

stigende interesse. Der var heller ikke nogen bekymring for, at man ikke kunne pålægge østeuropæiske firmaer de regler, vi har i Danmark. Men selvfølgelig, som beskæftigelsesministeren tidligere har sagt, glipper alt andet, så er der konflikten. Det er da også en mulighed.

Hr. Jan Petersen var godt nok ikke ordfører på området her, men var alligevel med til at forhandle sikkerhedsmekanismen igennem, og hr. Jan Petersen bebrejder Dansk Folkeparti for at ville lukke helt af og ikke at have bevæget sig i holdningen til østeuropæerne. Jeg må jo nok sige, at jeg håber, at hr. Jan Petersen hører efter; det gør han nok ikke, og det er så det. Dansk Folkeparti har flere gange sagt, og jeg har i hvert fald flere gange sagt til pressen, at vi var klar til at lave en styringsmekanisme med en 7-års-overgangsordning, så vi kunne styre tilgangen af arbejdskraften og vide, hvem og hvor mange der kom ind på de danske arbejdspladser. Men der er ikke den store interesse for at høre det, så det må vi tage, som det er.

Fru Anne Grete Holmsgaard var inde på illegalt arbejde. Problemet er, som jeg ser det, i den 6-måneders-periode, hvor de kan rejse rundt og søge arbejde. Der er det svært at se, hvordan vi skulle kontrollere, hvad de laver, imens de rejser rundt for at søge arbejde. Jeg er sikker på, at fagbevægelsen får et stort arbejde med at holde kontrol. Det har de i dag, og det tror jeg egentlig også de vil få fremover. Men Dansk Folkeparti håber selvfølgelig, at det bliver begrænset, for det har ingen interesse for nogen af os, at der skal være en gruppe, der rejser rundt og arbejder uden kontrol.

Så kunne jeg konstatere, at hr. Lars Barfoed sagde, at De Konservative var meget tilfredse med aftalen, og det er jeg egentlig også overbevist om at de er, så der er ikke så meget at sige til det. Hr. Lars Barfoed har den holdning, at han melder klart ud, når der er noget, og det skal han også have tak for.

Kl. 17.55

Hr. Anders Samuelsen mener, at det er en ren og skær skræmmekampagne fra Dansk Folkepartis side, og det kan jeg i hvert fald sige til salen her – nu er hr. Anders Samuelsen gået, og det er igen et tegn på, at der er ikke den store interesse for det – at det ikke er tilfældet. Vi har holdt os til de tegn, der var på, hvad der kunne ske ved udvidelsen. Vi havde hellere set, at vi i forbindelse med optagelsen af de nye EU-lande havde brugt måske 6-7 til at hjælpe de nye østeuropæiske lande med at blive bygget op til en

standard, der nærmede sig den europæiske, og når de så var bygget op, var de klar til at kunne gå ind som fuldgældige medlemmer uden nogen begrænsninger.

Det var faktisk den løsning, vi allerhelst havde set, men det var der ikke så meget lydørhed over for, for det skulle gå stærkt med at udvide EU. Skidt med alt andet, bare man fik udvidet EU med så mange lande som muligt, og vi er nok ikke færdige endnu med den udvidelse, for jeg tror faktisk, der er nogle nede i EU, der sidder og kigger på, at EU skal være en stormagt. Frem for andre steder skal det hele samles og koncentreret om EU, og så drejer det sig om at få så mange lande med som muligt i stedet for at lave gode samarbejdsaftaler.

Jeg tror, jeg vil holde mig til det og så takke for debatten her i salen og erkende, at vi ikke kommer videre med den sag her.

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

Det er, fordi hr. Bent Bøgsted nu nævner, at der ikke er den store interesse for sagen, og at man ikke har villet lytte til Dansk Folkepartis argumenter. Jeg ved ikke, om det ikke er et meget klart udtryk for interesse for sagen, at man faktisk laver en bred aftale. At Dansk Folkeparti så vælger ikke at vise den interesse at gå konstruktivt ind og byde med, fordi man har lagt sig fast på forhånd på, at man bare vil have det her jerntæppe ned, er jo Dansk Folkepartis egen sag.

Kunne man få Dansk Folkeparti til at komme med noget dokumentation oppe fra talerstolen for, hvor galt det tilsyneladende går i Dansk Folkepartis hoveder eller i den virkelighed, som man forestiller sig i Dansk Folkeparti? Er der nogen som helst form for dokumentation, man kan hænge den her skræmmekampagne op på, eller er det netop bare en skræmmekampagne?

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Jamen jeg kan konstatere her, at hr. Anders Samuelsen alligevel har lyttet til, hvad jeg har sagt heroppe, og det vil jeg gerne takke for. Jeg kunne bare ikke se hr. Anders Samuelsen i salen. Det kan godt være, jeg har overset noget, men jeg kan da i hvert fald sige til hr. Anders Samuelsen, at det, der foregår i Dansk Folkepartis hoveder, ikke er mere vildt, end hvad der foregår i Det Radikale Venstres hoveder, så vi kommer ingen steder ad den vej.

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

Hvis det, der lige er blevet sagt, er dokumentation for noget som helst i Dansk Folkepartis hoveder, ja, så må man sige, at det er en helt særegen form for dokumentation. Jeg forstod, at det var et eller andet med, hvad der foregik i Dansk Folkepartis hoveder, og hvad der foregik i Det Radikale Venstres hoveder, og så fandt jeg ikke rigtig ud af, hvad det var dokumentation for.

Jeg bad bare om dokumentation for, at den skræmmekampagne, som Dansk Folkeparti har stået i spidsen for, faktisk er noget, der har hold i virkeligheden. Kan jeg få den dokumentation? Kan jeg få nogle sidehenvisninger? Kan vi få nogle konkrete eksempler på, hvor det er gået galt?

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Jeg kan sige til hr. Anders Samuelsen, at meget af den dokumentation, der er, står i beslutningsforslaget.

Det er ikke nogen tal, vi selv har opdigtet. Det er noget, vi har læst, vi har lyttet os til, og som vi har hørt sker rundtomkring. Det er tal, der kommer fra Østeuropa. Det er tal, der kommer fra de forskellige instanser i Danmark. Det er ikke nogen tal, vi selv har opdigtet.

Vi håber så sandelig helt sikkert ikke, at vi bliver overrendt af østeuropæere, og derfor sagde jeg netop også, at Dansk Folkeparti var klar til i en 7-års-overgangsordning at lave et kontrolsystem, der gjorde, at vi kunne styre tilgangen af arbejdskraft fra Østeuropa. Vi kunne have kontrol med, hvilke personer der kom ind, hvem de var, og hvor mange der var. Det var det, vi kunne gøre her, og så havde det ikke været nødvendigt at lave de sikkerhedsmekanismer, for vi ville altid have styr på, hvor mange der var i landet. Det var det, vi kunne tænke os med en 7-års-overgangsordning, og det var det, vi var klar til at gå videre med og åbne op for en opløsning af, kan man sige.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør

indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Op- hold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 60:

Forslag til folketingsbeslutning om begrænsning af faglige organisationers konfliktret over for virksomheder med overenskomst.

Af Mogens Nørgård Pedersen (KD) m.fl.
(Fremsat 20/11 2003).

Forslaget sattes til forhandling.

Kl. 18.00

Forhandling

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det er ca. 2 år siden, jeg stod her sidst i samme anledning, og det er ½ år siden, at jeg på baggrund af den gennemgang af udviklingen i retspraksis, som DA og LO afleverede til Folketinget i sommeren 2003, meddelte, at regeringen ikke havde til hensigt at lovgive på området. Det er en udmelding, som jeg siden har måttet gentage et par gange. Denne beslutning står vi fast på.

Retspraksis har trods alt ikke stået stille gennem de seneste mange år. Udviklingen bærer præg af større erkendelse af, at arbejdsmarkedet har ændret sig og fortsat vil ændre sig. Også organisationernes rolle ændrer og udvikler sig. På flere områder følger organisationerne med tiden. Det gælder f.eks. i forbindelse med større valgfrihed for den enkelte lønmodtager inden for overenskomsten.

Det er en udvikling, som arbejdsmarkedets parter vel at mærke selv har skabt, måske nogle gange ud fra et lille vink med en vognstang udefra, men den er et fingerpeg om, at den danske model også har en rolle at spille i det 21. århundrede.

Det burde ikke være nogen overraskelse, at regeringen fuldt ud støtter det danske overenskomst- og aftalesystem. Det indebærer bl.a. en anerkendelse af de faglige organisationers ret til at forsøge at indgå kollektive overenskomster via strejke eller blokade, som er en helt grund-

læggende del af det arbejdsretlige system i Danmark.

Vi har i Danmark et helt unikt system på godt, men også nogle gange på ondt. På godt, fordi det er med til at sikre, at det danske arbejdsmarked hele tiden er fleksibelt og dynamisk, og fordi de faglige organisationer i høj grad er medansvarlige for, at forholdene på arbejdsmarkedet følger med tiden. På ondt, fordi disse organisationer ikke altid lever op til deres ansvar, men nogle gange misbruger deres stilling.

Det ser vi jo desværre til tider eksempler på, når der konfliktes over for virksomheder, der allerede har overenskomst med en anden fagforening, og hvor konflikten bærer præg af at være ren og skær magtopvisning. Dette efterlader i nogle tilfælde borgere, virksomheder og sågar små byer med følelsen af, at der bliver gjort vold på deres selvbestemmelsesret og frihed.

Regeringen har derfor stor forståelse og sympati for de intentioner, der ligger bag dette forslag. Jeg skal heller ikke lægge skjul på, at det har været en svær afvejning for regeringen, men en regulering af konfliktretten vil være meget vanskelig og vil fundamentalt ændre den måde, hvorpå vi hidtil har fordelt rollerne på det danske arbejdsmarked. Lovgivningen må være sidste udvej, og der mener jeg ikke vi er nået til endnu.

Regeringen kan ikke støtte forslaget. Lad os nu give det arbejdsretlige system en chance for at vise, at udviklingen på arbejdsmarkedet også afspejler sig i deres vurderinger og afgørelser, ligesom vi skal holde arbejdsmarkedets parter fast på deres ansvar for, at udviklingen følger med tiden. Samtidig vil jeg opfordre til, at visse fagforbund i stedet bruger kræfterne på at få overenskomst på de områder af det private arbejdsmarked, som i dag er helt uden overenskomst.

(Kort bemærkning).

Mogens Nørgård Pedersen (KD):

Når vi Kristendemokrater igen fremsætter det her forslag, er det jo ikke for ingenting, og det er også min opfattelse, at ministeren har forståelse for det. Men så må mit enkle spørgsmål til ministeren blot være: Hvor meget skal der egentlig til, før der skal lovgives på området? For vi har jo set, at sagerne på området faktisk har eskaleret, efter at rapporten fra DA og LO i sommer ligesom indikerede, at nu er der skred i den.

Kl. 18.05